

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35101
Nom	Introducció a la geografia del turisme
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1317 - Grau de Turisme	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre
1926 - Doble Grado en Turismo y ADE	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1317 - Grau de Turisme	6 - Geografia	Formació Bàsica
1926 - Doble Grado en Turismo y ADE	1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ANTEQUERA FERNANDEZ, MIGUEL	195 - Geografia

RESUM

La assignatura "Introducció a la Geografia del Turisme" forma part del conjunt de coneixements bàsics amb els què es troba l'estudiant del Grau en Turisme a l'inici de l'itinerari curricular. La Geografia del Turisme aporta a l'estudiant un coneixement fonamental sobre el turisme com un fet geogràfic. El territori turístic, amb els seus recursos, potencialitats i debilitats, és el marc de referència dels processos turístics. Les característiques dels territoris condicionen en gran mesura la naturalesa, magnitud i dinàmica dels fluxos turístics.

L'assignatura es relaciona amb altres matèries impartides durant el 1r curs del Grau en Turisme. Així, el fet geogràfic turístic, la distribució de l'activitat turística en els llocs, la dinàmica dels fluxos turístics i els impactes territorials de qualsevol tipus que deriven de l'activitat turística s'entendran millor si es conjuguen amb les aportacions conceptuals i pràctiques d'assignatures de 1r curs com "Introducció a l'Economia", "Introducció al Dret", "Introducció a la Sociologia" i, sobretot, "Història del Món Contemporani", que permetrà als estudiants comprendre les circumstàncies de la història recent que han donat lloc a la configuració del món contemporani i que expliquen els factors que han possibilitat o inhibit el desenvolupament turístic en cada cas.

D'altra banda, l'assignatura forma un tot amb les altres tres assignatures de la matèria "Geografia" que s'impartixen al llarg del Grau.

La primera d'elles "Recursos Territorials Turístics", impartida en el primer quadrimestre del 2n curs, se centra en l'anàlisi i diagnòstic del potencial turístic dels territoris. L'assignatura de 1r curs aportarà el coneixement sobre els conceptes bàsics de geografia turística i sobre la distribució geogràfica de l'activitat turística en el món, necessaris per a entendre millor "Recursos Territorials Turístics".

Per la seua part, l'assignatura de segon quadrimestre del 2n curs "Geografia del Turisme a Espanya" es beneficiarà en gran manera dels coneixements teoricopràctics de les dues assignatures prèvies, que permetran als estudiants assolir nivells de comprensió elevats en l'anàlisi dels territoris turístics d'Espanya que no es limiten a la descripció de la geografia dels processos turístics, sinó que avancen cap a la interpretació de tals processos a fi d'aconseguir capacitat de diagnòstic i d'elaboració de propostes.

Finalment, l'assignatura de primer quadrimestre de 3r curs "Espai turístic i medi ambient" aprofundix en els impactes de l'activitat turística sobre el medi natural, recollint conceptes bàsics de les anteriors assignatures de Geografia per a avaluar de forma adequada les relacions entre turisme i medi ambient.

Al marge de les altres assignatures de la matèria, la "Introducció a la Geografia del Turisme" aporta coneixements bàsics per a l'assignatura "Planificació de Destinacions Turístiques".

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana que els alumnes estudien o repassen, per a afrontar millor l'assignatura, els continguts bàsics relacionats amb la Geografia del Món, des del punt de vista físic (per exemple la distribució del relleu i dels climes), humà i econòmic (per exemple la distribució de la població i dels nivells de renda), així com polític (per exemple la localització dels països i dels principals focus de conflicte).

Per a estudiants estrangers de parla no hispana es requereix per a cursar l'assignatura de l'acreditació del Diploma d'Espanyol como Lengua Extranjera en un nivell, al menys, de B2 o "Certificat de Coneiximents de Valencià" nivell B2 ("Intermedi").

COMPETÈNCIES

1317 - Grau de Turisme

- Identificar i gestionar espais i destinacions turístics.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats de l'aprenentatge previstos són:

- Comprendre les múltiples relacions i interaccions que es produeixen entre l'activitat turística i el territori on es desenvolupa.
- Analitzar les diverses tipologies territorials d'implantació turística (litoral, rural, urbà, d'espais naturals i de muntanya).
- Estudiar la disposició geogràfica de l'activitat turística mundial, els fluxos turístics i els seus condicionants, així com les regions turístiques del món.
- Elaborar diagnòstics sobre la situació de l'activitat turística a diferents escales –local, comarcal, regional, estatal– mitjançant el coneixement de la conjuntura turística i a través de la correcta identificació dels elements clau presents en cada territori.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Lactivitat turística.

Teoria

- 1.1. Conceptes i dimensions del turisme.
- 1.2. Història del turisme: un fenomen contemporani.
- 1.3. Els factors de localització de lactivitat turística.
- 1.4. Els elements que integren el sistema turístic.
- 1.5. Els impactes de lactivitat turística.

Pràctiques

1. Introducció al portal web de IOMT.
2. Pràctica amb visor cartogràfic.
3. Climes: tècniques de caracterització i identificació.

En la unitat temàtica referida a l'activitat turística s'expliquen els continguts teòrics relacionats amb la història del turisme, considerat com un fenomen contemporani; es detallen els elements que integren el sistema turístic; analitzen els tipus de climes. També s'estudien els mitjans de transport, com a factor clau en el desenvolupament del turisme.

S'introdueixen les tres primeres pràctiques, una referida a la revisió del portal web de IOMT; una altra consisteix en una pràctica amb un visor cartogràfic; i la tercera consistent en una caracterització dels grans tipus de climes a escala mundial, així com la identificació i l'anàlisi d'alguns casos concrets.

2. L'espai turístic.

Teoria

- 2.1. La diversitat dels espais turístics: una tipologia.
- 2.2. Models d'evolució dels espais turístics.
- 2.3. El paper del turisme en el desenvolupament territorial.

Pràctiques

4. Índexs i taxes turístiques: aplicació a les tipologies.

A la unitat temàtica sobre l'espai turístic s'expliquen quins són els factors de localització de l'activitat turística; s'hi identifiquen els grans tipus de turisme, així com la diversitat espacial que generen; s'estudien els models principals d'evolució dels espais turístics (Butler, Miossec, Chadeaud i Haywood); per fi, es detalla el paper del turisme en el desenvolupament territorial, fent a més una introducció a les polítiques turístiques, com un factor important per a la preparació dels espais de l'oferta, a partir de la intervenció de les administracions públiques.

S'hi introdueix una altra pràctica que consisteix en una sèrie d'indicadors de l'activitat turística i la seva aplicació a casos concrets.

3. Tendències i reptes del turisme

Teoria

- 3.1. Anàlisi de macrodades.
- 3.2. Comportament segons grans àrees geogràfiques.
- 3.3. Impactes de la pandèmia de la COVID-19.

Pràctiques

5. Lectures i reflexions del llibre Turisme post-COVID-19.

La unitat temàtica referida a les tendències i reptes del turisme a escala mundial, diferencia tres grans blocs: l'anàlisi de les macrodades; això permetrà conèixer el comportament i les tendències de les grans regions geogràfiques mundials; i l'impacte que ha tingut la pandèmia del COVID-19 a l'activitat turística. S'introdueix una darrera pràctica, que analitza les conseqüències que ha tingut el COVID-19 a l'activitat

turística, mitjançant la lectura i comprensió d'articles científics, agrupats en la publicació "Turisme post-COVID-19".

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	0,00	0
Elaboració de treballs en grup	0,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00	0
Preparació de classes de teoria	40,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
Resolució de casos pràctics	0,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	0,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura es divideix en sessions de teoria i de pràctiques.

En la teoria es treballaran els 3 temes de continguts de l'assignatura, mitjançant l'explicació per part del professor; en aquestes sessions s'incorporaran algunes activitats de comprensió dels diferents conceptes i processos, a través del plantejament de preguntes per part del professor, a resoldre en l'aula pels alumnes.

En les sessions de pràctiques es treballaran les 5 de l'assignatura; cada sessió estarà programada per al desenvolupament de tasques concretes de cada pràctica, que a la vegada estaran relacionades amb continguts teòrics prèviament explicats. Les pràctiques es realitzaran de manera individual, en part durant les sessions en l'aula amb la supervisió del professor per a resoldre els dubtes, però també com a treball "en casa".

Al llarg del curs s'haurà d'anar elaborant en equips de 3 membres un treball teoricopràctic vinculat a un país o regió concreta on s'inclouran qüestions vistes als diferents capítols. A les darreres sessions de classe, els diferents grups hauran de fer una presentació oral dels seus treballs.

Els estudiants hauran de llegir i treballar al llarg del curs 3 articles científics, que el professor indicarà al principi del quadrimestre. Estaran relacionats amb alguns dels continguts de l'assignatura. Durant el curs hi hauran tres sessions a manera de seminaris, per a analitzar els articles; es faran en l'horari de teoria i quan s'explique el que estiga relacionat amb cada article.

Les tutories són sobretot per a resoldre els dubtes i problemes de l'estudiant, en relació amb els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura; també poden servir per a orientar-lo en l'ampliació dels coneixements, sobre temes o aspectes que poden suscitar-li un interès específic.

AVALUACIÓ

- **Prova escrita:** Es realitzarà un únic examen final, dins del període oficial d'exàmens establert per la Facultat d'Economia. En l'examen es preguntarà sobre els continguts teòrics i pràctics, amb preguntes curtes, tipus test i de redacció. S'hi inclouen els articles de lectura obligada. La nota de l'examen equival al 60% de la nota final i cal obtenir 5 punts sobre 10 (o 3 sobre 6) per ponderar amb la part pràctica. Un examen amb una nota inferior a 5 punts suposa suspendre l'assignatura.

- **Treball teòric-pràctic:** La nota del treball tindrà un pes d'un 15% a la nota final. Els continguts de les exposicions constituïran matèria teòrica per a l'examen.

- **Exercicis pràctics:** A les sessions de pràctiques es realitzaran cinc pràctiques computables que tindran caràcter obligatori. Això vol dir que perquè es comptabilitzen els punts de les pràctiques caldrà que estiguen totes presentades. Cadascuna de les pràctiques tindrà un pes de 0,5 punts. D'aquesta manera, el pes total dels exercicis pràctics serà del 25% sobre la nota final. Caldrà obtenir 1,25 punts sobre 2,5 per poder tenir aprovada la part pràctica i que així es pugui ponderar amb la part teòrica. Les pràctiques es treballaran, elaboraran i entregaran al llarg del curs, dins d'un concepte d'"avaluació continua". El professor anirà indicant les dates d'entrega, de forma que les pràctiques no podran presentar-se amb un excessiu retard, sempre en un context de flexibilitat temporal que el professor determinarà.

Les formes d'avaluació i les restriccions comentades serviran tant per a la 1a convocatòria com per a la 2a. En aquest sentit, si hom ha suspès l'examen en la 1a convocatòria, la puntuació que s'haja donat a les pràctiques –sobre un màxim de 3 punts– persistirà per a l'examen de la 2a, és a dir, no podran entregar-se unes "noves" pràctiques.

La nota final de l'assignatura serà el resultat de sumar les qualificacions de l'examen teòric (màxim de 6 punts), el treball teòric-pràctic (màxim de 1,5 punts) i els cinc exercicis pràctics (màxim de 2,5 punts).

No s'admetrà cap activitat complementària, per a "pujar la qualificació".

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ALONSO, J. (2004): Geografía turística: general y de España. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, S.A., Madrid.
- BARRADO, D.A. y J. CALABUIG (eds.) (2001): Geografía mundial del turismo. Ed. Síntesis, Madrid.
- MESPLIER, A. y P. BLOC-DURAFFOUR (2000): Geografía del turismo en el mundo. Ed. Síntesis, Madrid.

- CALLIZO, J. (1991): Aproximación a la Geografía del Turismo. Ed. Síntesis, Madrid
- FERNÁNDEZ, A. y FERNÁNDEZ, J. (2019): Paisajes y turismo. UNED, Madrid.
- VERA REBOLLO, J.F. (Coord.) (2013): Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos. Ed. Tirant Humanidades, Valencia.
- SIMANCAS, M.; HERNÁNDEZ MARTÍN, R. y PADRÓN, N. (Coord.) (2020): Turismo pos-COVID-19. Reflexiones, retos y oportunidades. Cátedra de Turismo CajaCanarias Ashotel de la Universidad de La Laguna, La Laguna. Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=770475>

Complementàries

- BLASCO, A. (2001): Turismo y transporte. Ed. Síntesis, Madrid.
- JAFARI, J. (2002): Enciclopedia del turismo. Ed. Síntesis, Madrid.
- SAEZ, A., et al. (2006): Estructura económica del turismo. Ed. Síntesis, Madrid.
- VELLAS, F. (2004): Economía y política del turismo internacional. Ed. Síntesis, Madrid.
- COMISIÓN EUROPEA (2010): Europa, primer destino turístico del mundo: un nuevo marco político para el turismo europeo. Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, Bruselas, 16 p.
- GÓMEZ MARTÍN, M.B. (2005): Reflexión geográfica en torno al binomio clima-turismo. Boletín de la A.G.E., nº 40, p. 111-134.
- VERA REBOLLO, J.F.; BAÑOS CASTIÑEIRA, C.(2010): Renovación y restructuración de los destinos turísticos consolidados del litoral: las prácticas recreativas en la evolución del espacio turístico. Boletín de la A.G.E., nº 53, p. 329-353.
- UNWTO (ORGANIZACIÓN MUNDIAL DE TURISMO) (2020): Panorama de Turismo Internacional. Edición de 2020. Disponible en <https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284422746>